

Janina Kurowska

Spuścizna Lubomira Szopińskiego i jego rodziny w zbiorach Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie

Acta Cassubiana 13, 350-368

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Janina Kurowska
(Wejherowo)

Spuścizna Lubomira Szopińskiego i jego rodziny w zbiorach Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie

Lubomir Szopiński¹ – kompozytor, chórmistrz, dyrygent, urodził się 13 maja 1913 roku w Kościerzynie, syn Aleksandra i Katarzyny z domu Weber. Miał troje rodzeństwa – siostrę Wandę i braci Zenona oraz Stefana.

Przed II wojną uczył się do gimnazjum w Kościerzynie. W 1934 r. wstąpił do Polskiego Konserwatorium Muzycznego przy Macierzy Szkolnej w Wolnym Mieście Gdańsku, w którym dyrygentury i gry na wiolonczeli uczył go sam prof. Kazimierz Wilkomirski. Lubomir Szopiński brał aktywny udział w życiu kulturalnym polskich gdańszczan. Od 1937 r. kierował chórem „Lutnia” w Sopocie. Jednocześnie działał w amatorskim ruchu muzycznym w Kościerzynie, m.in. prowadził chór „Cecylia”, dzięki niemu powstało także Towarzystwo Muzyczne.

Wybuch II wojny światowej przerwał jego muzyczną działalność. Został aresztowany 8 IX 1939 r. i osadzony w obozie koncentracyjnym Stutthof. Tu już w listopadzie zorganizował konspiracyjny chór złożony z więźniów i dał pierwsze koncerty. W tej działalności dostrzegał ważny czynnik dający siły do przetrwania w tych nieludzkich warunkach. W obozie poznał poetę Zdzisława Karra-Jaworskiego i do słów jego wiersza *Sen więźnia* skomponował muzykę. 10 IV 1940 r. przeniesiono Lubomira Szopińskiego do obozu Sachsenhausen, a od 1 VI 1940 r. do Gusen, w którym przebywał aż do wyzwolenia 5 V 1945 r. Tam zatrudniony był m.in. w kamieniołomach i przy zwożeniu zwłok pomordowanych współwięźniów. W tych nieludzkich warunkach Szopiński komponował. Napisał muzykę do wiersza swego przyjaciela – współwięźnia Włodzimierza Wnuka *Hymn gusenowców*.

¹ Notę biograficzną Lubomira Szopińskiego opublikował Lech Mokrzecki w *Słowniku biograficznym Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 4, pod red. Stanisława Gierszewskiego, Gdańsk 1997, s. 315-316.

Po wojnie wrócił do Kościerzyny, gdzie został dyrygentem chóru „Cecylia” i już 12 I 1946 r. dał uroczysty koncert na Kongresie Kaszubskim w Wejherowie. Chór ten odniósł szereg sukcesów na różnego rodzaju konkursach, zjazdach śpiewaczych, na festiwalach na terenie całego kraju. Konflikty w zespole jak i brak zrozumienia ze strony lokalnej władzy spowodowały, że Szopiński w 1947 r.² przeniósł się do Wrocławia, gdzie dyrygował m.in. chórem Medyków Uniwersytetu. W tym czasie dojeżdżał również do Poznania, by kierować chórem Rozgłośni Polskiego Radia.

Nie porzucił też ostatecznie Kościerzyny, prowadził tu Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Kaszubskiej, który pod jego przewodnictwem odnosił duże sukcesy artystyczne.

Od grudnia 1954 do 1956 r. pełnił obowiązki chórmistrza w Ośrodku Instruktorów Artystycznych Centralnej Rady Związków Zawodowych w Skolimowie. Po jego rozwiązaniu wrócił do Kościerzyny i pracował w Domu Kultury w Bytowie, a także w Liceum Pedagogicznym w Słupsku.

Od 1 I 1958 r. powołano go na dyrygenta Chóru Polskiego Radia we Wrocławiu.

Ożenił się w 1955 r. z Krystyną Krefit; miał z nią syna Lubomira. Zmarł 5 XI 1961 r. w Krakowie, a pochowany został 9 XI 1961 r. w rodzinnej Kościerzynie.

Archiwum po Lubomirze Szopińskim jest jednym z cenniejszych zespołów w zbiorach wejherowskiego Muzeum. Liczy 88 jednostek inwentarzowych (R-1601-1608, 4022-4102), zgromadzonych w Dziale Rękopisów i Starodruków oraz 14 jednostek akcesyjnych, przechowywanych w Dziale Dokumentów Życia Społecznego i Fotografii (2011 D3/17 – 30). Niewielką część tej spuścizny (8 jednostek inwentarzowych R-1601-1608) Muzeum zakupiło w 2003 r. od Klemensa Bruskiego, a pozostałą otrzymało w darze od Jerzego Knyby w latach 2006–2007.

Prace nad tak bogatym ilościowo i jakościowo archiwum są czasochłonne, a tym samym długotrwałe. W jego opracowaniu uczestniczyły Aleksandra Dibowska i Beata Humeniuk. Kolekcje warsztatowe są zbiorem różnorodnym, wymagającym w trakcie opracowania identyfikacji poszczególnych obiektów, ich segregacji według kryteriów formalnych, rzeczowych, chronologicznych itp., z uwzględnieniem charakteru zbioru i poszanowania ogólnego porządku nadanego przez twórcę spuścizny³.

² Taką datę podał sam Lubomir Szopiński we własnoręcznie napisanym życiorysie, w którym czytamy „... w czasie praktyki w Wrocławiu (1947–49) jako wykładowca Seminarium dla Kierowników Świetlic założyłem i prowadziłem 13 chórów jednocześnie – w tym chór Urzędu Wojewódzkiego i 3 chóry akademickie” (Dokumenty osobiste Lubomira Szopińskiego R – 4022, k. 97.)

³ *Wytyczne opracowywania rękopisów w Polsce*, Wrocław 1955, s. 21–28 oraz inne opublikowane katalogi i inwentarze rękopisów nowszych spuścizn.

Dla przejrzystości tego opracowania, archiwum uporządkowano w ramach pięciu kategorii:

- I. Zbiory związane z Lubomirem Szopińskim.
- II. Zbiory dotyczące Wandy Szopińskiej.
- III. Zbiory po Zenonie Szopińskim.
- IV. Fotografie i afisze ze spuścizny rodziny Szopińskich.
- V. Materiały różne.

W części I, obejmującej zbiory po Lubomirze Szopińskim, wydzielono:

1. Jego utwory własne i notatki.
2. Twórczość innych, związana z działalnością Lubomira.
3. Listy i korespondencja samego Lubomira, jak i jego rodziny (w tym rodziców – Katarzyny i Aleksandra oraz rodzeństwa – siostry Wandy, braci Zenona i Stefana oraz innych).
4. Dokumenty i pamiątki osobiste Lubomira i jego rodziny.

Należy zaznaczyć, że nie zawsze udało się zachować taki układ, ponieważ niektóre materiały, dotyczące szczególnie rodzeństwa Wandy i Zenona znajdują się także w części I, poświęconej Lubomirowi, choćby w jego korespondencji, czy w dokumentach i pamiątkach.

Trzon spuścizny stanowią zbiory związane z Lubomirem Szopińskim, w szczególności jego utwory, kompozycje, notatki poświęcone działalności chóru „Cecylia” w Kościerzynie, Zespołowi Pieśni i Tańca Ziemi Kaszubskiej, Zespołowi Pieśni i Tańca Generalnej Rady Związków Zawodowych w Skolimowie, czy chórom Koła Medyków Uniwersytetu Wrocławskiego i Polskiego Radia – Rozgłośni w Poznaniu, których był dyrygentem.

Przejmujące jest wspomnienie Lubomira Szopińskiego o historii powstania *Hymnu gusenowskiego* w obozie koncentracyjnym, o którym pisze w liście do Zbigniewa Filarskiego z 18 maja 1945r., w przededniu wyjazdu z Gusen:⁴

Prosiłście mnie, Kolego Filarski, bym opisał, jak powstał nasz hymn gusenowski. Powstał w czasach, gdy na 4-5 tysięcy jeńców w obozie meldowano kilkadziesiąt trupów. Powstał w okresie, gdy tatuowanym, skazanym na dożywocie „kapom” niemieckim, obiecywano za zamordowanie Polaków wolność, w okresie, gdy za każdego w „ucieczce” zastrzelonego, otrzymywał SS – 2 tygodnie urlopu ... Goniliśmy już ostatkiem sił, gdy utworzono „oddział odkopaliskowy” – Spielbergkommando⁵.

⁴ Lubomir Szopiński: Historia powstania *Hymnu gusenowskiego*, R-4093, rps k.1-2 i kopie masz. k.3-9.

⁵ 19 XI 1940 r. dowództwo obozu w Gusen powołało tzw. komando Spielberg – grupę

Z dala od obozu panowała inna atmosfera, tym bardziej, że w grupie 20-tu paru kolegów, nie padały ani wulgarne przekleństwa, ani wyzwiska. Z dala od obozowego piekła, swobodniej, pełną piersią można było oddychać i podziwiać piękny, choć obcy, austriacki krajobraz i rozpadające się baszty starego zamczyska. Nie przerażały nas już tak bardzo jak w obozie, zawsze gotowe do strzału karabiny gęsto eskortujących nas milcząco SS-manów. Wpatrzeni w witające nas z daleka baszty i mury średniowiecznego zamczyska, zapominaliśmy o otoczeniu. Witwały nas, wzdłuż stromej, dookoła ogromnego zamku prowadzącej drogi, w trzech bramach, groźnie patrzące otwory od dział, ogniem witające – kiedyś – nieproszonych gości.

Tu, gdzie więziono Jacka Soplicę, śniły nam się:

*Nasze pralechickie grody
Ukapane w słońca złocie,
Niewzruszone i wspaniale...*

Schodząc z zamku po stromej drodze, przeżywaliśmy „wycieczki” Skrzetuskich, Wołodyjowskich czy Podbipiętów ... Mimo druzgocących duchowo sukcesów niemieckich ani na moment nie zwątpiliśmy w „Wiosnę Ludów”, wierzyliśmy, że w taką, czekającą na nas wiosnę, wracać będziemy do nowego życia. Mimo, że głodni i zdziśiatkowani fizycznie, psychicznie jednak niepokonani, pełni zapału i fantazji.

Zahartowani w męce, z mocnym postanowieniem zachowania „czystych rąk”, z silną wiarą pokonania otaczającego nas świata zwątpienia i obojętności, śpiewaliśmy do słów zwolnionego z Gusen w 1941 roku Włodzimierza Wnuka:

*Dla nas słońce nie zachodzi,
Pokochała wiosna nas,
My jak orkan szalem młodzi
I jak szumny, zwarty las.*

*Jak grom jasnych chmur powodzi
Ostrzy swój płomienny blask,
Jak ta tęcza, która rodzi
Wśród piorunów ranny brzask,*

*Tak my w Gusen odmienieni
W ciągu tych ostatnich lat,
Ranną zorzą ozłoceni,
Pójdziem do ojczystych chat.*

30 więźniów, w celu przeprowadzenia wykopalisk w ruinach zamku Spielberg, położonego na wyspie na Dunaju, około 2 km od obozu. Na kierownika wyznaczono Kazimierza Glinka – więźnia, byłego kustosa Muzeum w Płocku, posiadającego wieloletnią praktykę archeologiczną. Wspomniane „komando” działało praktycznie do 5 V 1945 r. do momentu wyzwolenia obozu.

Dziś prawie wszyscy wyjeżdżamy. Ostatnie pożegnalne nabożeństwo, urządzone wczoraj (w czwartek 17 V 1945 r.), tym razem w umywalni bl. [bloku] I-go, miało wyjątkowe znaczenie...

Równie interesujący jest fragment spuścizny obejmujący „Twórczość innych autorów” – często współwzięniów (np. Włodzimierza Wnuka), poświęcony głównie działalności artystycznej Lubomira Szopińskiego w obozach koncentracyjnych.

Bardzo bogata i różnorodna jest wielotomowa korespondencja Lubomira Szopińskiego, zarówno ta od osób prywatnych, jak i instytucji. Znalazły się w niej listy od rodziny, współwzięniów z obozu koncentracyjnego czy listy samego L. Szopińskiego pisane z obozu w Gusen do rodziny.

Kolejną kategorię w spuściznie stanowią dokumenty i papiery osobiste Lubomira Szopińskiego i jego rodziców Katarzyny i Aleksandra. Zgromadzono m.in. świadectwa szkolne, własnoręcznie napisany życiorys, różnego rodzaju legitymacje, w tym (np. Legitymacja nr 199 – członka Zrzeszenia Kaszubskiego, wydana 2 XII 1956 r., czy zaświadczenie wystawione 22 X 1945 r. przez Ośrodek Polski w Linzu, umożliwiające powrót Szopińskiego do kraju, w którym informuje się, że *...Pan Szopiński Lubomir z Ośrodka Polskiego w Linzu (Górna Austria), udaje się do kraju, jako kierownik polskiego transportu repatriacyjnego, oraz w celu omówienia z władzami polskimi spraw związanych z przeprowadzeniem repatriacji Polaków do kraju.*

Wszystkie władze polskie i rosyjskie, oraz administracja i koleje państwowe prosimy o udzielenie naszemu delegatowi wszelkiej pomocy w załatwieniu spraw w kraju oraz w umożliwieniu mu jak najszybszego powrotu do naszej placówki⁶.

Z omawianej spuścizny wydzielono także grupę różnych materiałów, dokumentów i korespondencji związanych z rodzeństwem Lubomira Szopińskiego: siostry Wandy (1916–1982)⁷, znanej działaczki kaszubskiej i nauczycielki muzyki oraz brata Zenona (1910–...), absolwenta Politechniki Lwowskiej.

Wyjątkową kolekcję stanowią fotografie, szklane negatywy, klisze celuloidowe oraz afisze i plakaty z różnych koncertów, w których brał udział L. Szopiński. Zbiory te przechowywane są obecnie w Dziale Dokumentów Życia Społecznego i Fotografii. Znalazły się tu fotografie samego Lubomira, zdjęcia z jego pogrzebu w Kościerzynie, fotografie rodziny i widoki z Kaszub.

Do ostatniego z wymienionych działów „Materiały różne”, zaliczono m.in. statut Pomorskiego Związku Śpiewaczego w Toruniu z 1946 r., regulamin Sądu Polubownego – Honorowego Katolickiego Stowarzyszenia Ludowego w Pelplinie z 1935 r. i inne papiery luźno związane ze spuścizną Lubomira Szopińskiego.

⁶ Dokumenty osobiste Lubomira Szopińskiego, R-4022, k.68.

⁷ Jej biogram opracował J. Borzyszkowski, *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, Suplement II, s. 272-273.

Odrębnego omówienia wymaga opis prezentowanej spuścizny zgromadzonej w Dziale Rękopisów i Starodruków. W nagłówku każdej pozycji podano język bądź języki, w których napisano utwór, datę jego powstania, rodzaj zabytku papierowego (rękopis, maszynopis, druk), wymiary i liczby kart. Później następuje opis merytoryczny, który rozpoczyna się zazwyczaj podaniem nazwiska autora i tytułem. Należy zaznaczyć, że oryginalne tytuły opatrzone cudzysłowem, tytuły bez cudzysłowu zostały nadane przez osobę opracowującą spuściznę. Przy opisach korespondencji, obok nazwisk adresatów ułożonych w porządku alfabetycznym podano ramowe daty listów, następnie liczby kart. Całość opisu kończy informacja o numerze z książki inwentarzowej rękopisów (np. R – 4095). Inną formę zapisu wprowadzono przy opisie fotografii i afiszów przechowywanych w Dziale Dokumentów Życia Społecznego i Fotografii. Podano tutaj ogólny opis zbioru, datę powstania, wymiary i liczbę egzemplarzy. Na końcu umieszczono informacje o zapisie w księdze akcesji (rok opracowania, symbol książki i numer porządkowy).

I. Lubomir Szopiński (1913–1961)

1. UTWORY WŁASNE, NOTATKI

Pol., 1936–1954 r., rps, 35x26 cm i mniej, 2 tomy, k. 219

Lubomir Szopiński: Nuty

Tom I, k.1-141

Tom II, k.142-219

R-4048

Pol., 1941–1961 r., rps, 20x14 cm i mniej, k. 3

Szopiński Lubomir: Nuty i słowa „Sen więźnia” oraz „Pieśń przodowników”

R-1607

Pol., 1939–1961 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 18

Lubomir Szopiński: Spisy i teksty piosenek

R-4049

Pol., okres międzywojenny(?), rps, 21x14,5 cm, k. 1

Szopiński Lubomir: Wykaz autorów i tytułów różnych piosenek

R-1608

Pol., 1944 r., masz., 30x21 cm, k. 1

Lubomir Szopiński: Z cyklu „Listy do przyjaciela”. Relacja z 04.10.1944 – z dnia życia w obozie koncentracyjnym w Gusen

R-4087

Pol., 1946 r., masz., 30x21 cm, k. 1

Fragment przemówienia wygłoszonego przez Lubomira Szopińskiego na uroczystej wieczornicy Kongresu Kaszubskiego w Wejherowie 12.01.1946 r.

R-4088

- Pol., 1945–1947 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 10
Lubomir Szopiński: Historia powstania „Hymnu gusenowskiego” wg słów Włodzimierza Wnuka oraz konspekt audycji radiowej, poświęconej twórczości artystycznej w obozach koncentracyjnych Stuttthof-Gusen
R-4093
- Pol., 1927–1930 r., rps, 34x24 cm, k. 21
Rysunki i akwarele Lubomira Szopińskiego z lat 1927–1930 r.
R-4074
- Pol., 1930–1953 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 148
Lubomir Szopiński: Notatki, kalendarzyki z lat 1951, 1953
R-4044
- Pol., ok. 1947 r., rps, 21 x 14,5 cm i mniej, k. 89
Szopiński Lubomir: Trzy zeszyty z notatkami dotyczącymi członków chóru „Cecylia” z Kościerzyny oraz notatki z listami uczniów szkolnych chórów (listy obecności)
R-4077
- Pol., 1938–1951 r., rps, druk, 27x18,5 cm i mniej k. 109
Lubomir Szopiński: Dwa kalendarze terminowe z notatkami z 1938 i 1951 roku
R-4043
- Pol., 1926–1932 r., rps, 21x16,5 cm i mniej, 7 zeszytów, k. 129
Lubomir Szopiński: Zeszyty szkolne z różnych przedmiotów, m.in. z matematyki, przyrody, polskiego, konserwatorium
R-4051
- Pol., 1929–1953 r., rps, 34x21 cm i mniej, k. 146
Lubomir Szopiński: Robótki szkolne z kl. IV, wypracowania uczniów z Kościerzyny dotyczące lekcji śpiewu
R-4052
- Pol., 1936-1955 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 170
Lubomir Szopiński: Różnorodne materiały poświęcone problematyce muzycznej w Kościerzynie, m.in. spisy członków chórów „Cecylia”, „Kaszubia”, dziennik zajęć Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Kaszubskiej
R-4091
- Pol., 1954 r., masz., rps, 30x21 cm i mniej, k. 77
Lubomir Szopiński: Opinie i analiza przyczyn kryzysu w działalności Chóru i Zespołu Pieśni i Tańca z Kościerzyny, m.in. omówienie ich występu w Lublinie
R-4096
- Pol., 1952 r., masz., 30x21 cm, k. 16
Lubomir Szopiński: Materiały związane z Chórem Polskiego Radia. Rozgłośnia w Poznaniu
R-4089
- Pol., 1954–1955 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 22
Program i plan zajęć Zespołu Pieśni i Tańca Generalnej Rady Związków Zawodowych w Skolimowie
R-4090

Pol., 1948–1955 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 170
 Materiały dotyczące związków śpiewaczych i chórów działających na Dolnym Śląsku, m.in. Chóru Koła Medyków Uniwersytetu we Wrocławiu
 (Uwaga: k. nr 12 – plakat, 88x60 cm)

R-4092

2. TWÓRCZOŚĆ INNYCH

Pol., 1946–1971 r., masz., druk, 51x35 cm i mniej, k. 17
 Artykuły różnych autorów o działalności artystycznej Lubomira Szopińskiego, m.in. o działalności kulturalnej w obozie koncentracyjnym

* Amelia Łączyńska: „Jak Kaszuba Szopiński dyrygował ogólnosłowiańskim chórem obozowym”

* autor nieznany: „Pieśń ujdzie cało ... O doskonałym chórze kościernskim, Lubomirze Szopińskim i pieśniach zrodzonych w Stutthofie”, „Próba chóru w trupiarni”

R-4094

Pol., 1933–1946 r., druk, 30x21 cm i mniej, k. 6

Nuty i teksty pieśni różnych autorów:

Konstanty Ćwierk, Gracjan Guziński: „Już przebrzmiał grom”,

Józef Ruchniewicz: „Hymn Powstańców i Wojaków”,

Marian Wybranowski, Feliks Malecki: „Odsiecz Wiednia”

R-4050

Pol., 1977 r., masz., 30x21 cm, k. 23

Marek Troka: „Lubomir Szopiński – muzyk, społecznik, patriota,„. Praca maturalna napisana pod kierunkiem Jerzego Knyby

R-4099

Pol., około 1970 r., masz., 30x21 cm, k. 47

Leon Roppel: „Zwycięstwo pieśni . O Lubomirze Szopińskim” (biografia) i inne utwory o codziennym życiu w obozie koncentracyjnym

R-4098

Pol., ok. 1933 r., rps., 14,5x9 cm i mniej, 2 tomy, k. 125

Szopińska Nina: Pamiętnik – dwa notatniki

R-4060

Pol., po 1945 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 5

Karr-Jaworski Zdzisław: słowa pieśni „Sen więźnia”.

Dolączono wycinek prasowy z „Dziennika Bałtyckiego”

R-4058

Pol., 1945–1962 r., masz., rps, 48x32 cm i mniej, k. 72

Artykuły: wspomnienia współwięźniów obozowych o Lubomirze Szopińskim

- Zdzisław Karr-Jaworski: „Sen więźnia” – tekst pieśni
- Włodzimierz Wnuk: „Sen więźnia”, „Sen więźnia urzeczywistniony”
- Leon Królak: „Ze wspomnień obozowych o Lubomirze Szopińskim”
- Gustaw Przeczka: „Pieśń walcząca ze śmiercią” – opowiadanie

R-4095

Pol., pol. XX w., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 8

Artykuły dotyczące utworów, sprawozdania z koncertów (autorstwa m.in. Zenona Zielińskiego, Elżbiety i Urszuli Laskównych)

R-4102

Pol., 1961 r., masz., rps, 30x21 cm i mniej, k. 5

Przemówienia wygłoszone na pogrzebie Lubomira Szopińskiego w dniu 9.11.1961 r. w Kościerzynie przez Zdzisława Krukowskiego i Włodzimierza Wnuka

R-4097

Pol., 1920–1935 r., rps, masz., druk, 34x26 cm i mniej, k. 25

Fragmenty różnych tekstów, w tym, modlitwy, opisy roślin i ich właściwości, nuty ze spuścizny rodziny Szopińskich

R-4061

Pol., niem., 1934–1947 r., rps, druk, 30x22 cm i mniej, k. 39

Różne notatki ze spuścizny rodziny Szopińskich

R-4076

Pol., pol. XX w., masz., rps, 30x21 cm i mniej, k. 3

Osobiste rozważania nieznanego autora, które powstały na kanwie modlitwy „Ojczy nasz, któryś jest w niebie...”

R-4100

3. LISTY I KORESPONDENCJA

Pol., niem., 1940–1944 r., rps, 30x21 cm i mniej, k. 86

Listy Lubomira Szopińskiego z obozu koncentracyjnego Gusen do rodziny

R-4030

Niem., 1944 r., rps, druk, k. 3

List Lubomira Szopińskiego do matki – Katarzyny Szopińskiej z obozu koncentracyjnego z Gusen

R-1602

Pol., 1946–1949 r., rps, 30x21 cm i mniej, k. 10

Listy Lubomira Szopińskiego do rodziców Katarzyny i Aleksandra, siostry Wandy i brata Zenona

R-4028

Pol., 1945–1954 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, k. 20

Listy Lubomira Szopińskiego do osób prywatnych i instytucji

R-4029

Pol., niem., 1930–1959 r., rps, masz., k. 54

Listy Lubomira Szopińskiego i jego rodziny:

- Listy Lubomira Szopińskiego (1939–1959) k. 1-9.
- Listy Katarzyny i Aleksandra Szopińskich (1930–1944) k. 10-16.
- Listy Wandy Szopińskiej (1940–1943) k. 17-27.
- Listy Zenona Szopińskiego (1931–1949) k. 28-54.

R-4063

Pol., 1950–1955 r., rps, 30x21 cm i mniej, k. 11

Listy Krystyny Kreft do narzeczonego Lubomira Szopińskiego

R-4026

Pol., 1931–1957 r., rkp, 30x21 cm i mniej, 5 tomów, k. 358

Korespondencja prywatna Lubomira Szopińskiego

Tom I : A – G, k. 1-72

Tom II : H – K, k. 73-163

Tom III : L – R, k. 164-226

Tom IV : S – U, k. 227-283

Tom V : W – Z, k. 284-358

Listy od następujących:

Tom I: A – G, k. 1-72

Adamanis Franciszek (1946) k. 1-3. • Alicja (1946) k. 4-5. • Anasti A. (1939) k. 6. • Barczyńska Sylwia (1957) k. 7-11. • Bis Helena (1950–1951) k. 12-21. • Bifińska (1948) k. 22-23. • Bramin Franciszek (1948) k. 24-25, • Bronk Halina (1949) k. 26-27. • Brauer Stefan (1948) k. 28. • Brzeziński Julian (1957) k. 29-30. • Budyńska Maria (1939–1950) k. 31-36. • Bukiewicz Wanda (1948) k. 37. • Cichocka Maria (1951–2) k. 38-41. • Cieluchówna Alina (1945) k. 42-44. • Ciemewa B. (1955) k. 45. • Cygańska Janina (1952) k. 46. • Czepliński Władysław (1946) k. 47-48. • ks. Czarnecki R. (1946) k. 49-50. • Czyżyńska Irena (1952) k. 51-53. • Dudicz Halina k. 54-57. • Filarska Amalia (1946–1947) k. 58-60. • Fitz Rudolf (1954) k. 51-63. • Gierszewska Henryka (1948–49) k. 64-69. • Gierszewski Leon (1955) k. 70-71. • G. Urszula (1949) k. 72.

Tom II: H – K, k. 73-163

Hamfel Szczepan (1947) k. 73-75. • Hannek (1938) k. 76. • Heising Roman (1954) k. 77-79. • Hoffman Wanda (1946) k. 80. • Huza Jadwiga (1947) k. 81-82. • Janecki T. (1937) k. 83-85. • Janiszewska Stefania (1953) k. 86. • Jaworska Irena (1946–1947) k. 87-95. • Jula G. (1950) k. 96-97. • Jeleński Sylwester (1947) k. 98. • Kajdan Edmund (1952) k. 99. • Kaleta Stanisław (1952) k. 100-102. • Kaluszek Lucjan (1951) k. 103-104. • Kamińska Wanda (1938) k. 105-106. • Kapicka Elżbieta (1948) k. 107-111. • Kasznikówna Hela (1935–1938) k. 112-128. • Kazimierz (1955) k. 129-135. • Klebba Henryk (1947–1948) k. 136-138. • Kohol Jan (1946)

k. 139. • Komorowski K. k. 140 • Kowalczyk Lila (1946–1951) k. 141-149. • Krause Jan (1946) k. 150-151. • Kruger Paweł (1931) k. 152-154. • Kłos Teofil (1947–1949) k. 155-159. • Kujkowsky (1953) k. 160-161. • Kurowski Czesław (1949) k. 162. • Kużko E. k. 163.

Tom III: L – R, k. 164-226

Ladowscy (1938) k. 164-166. • Leszczyński Henryk (1947–1948) k. 167-170. • Łączyńska Maria (1947) k. 171-172. • Łaski Franciszek (1938) k. 173. • Ma-klewski Paweł (1950) k. 174. • Malinowski Zygmunt (1946) k. 175-176. • Małec-ki Feliks (1950) k. 177–178. • Maria (1935) k. 179. • Maykowski W. (1946) k. 180-182. • Meizner Zofia k. 183. • Milke Waclaw (1955) k. 184–188. • Ks. Mużalewski Alfons (1948) k. 189–190. • Nowak Leon (1928–1931) k. 191-196. • Ody Kazimierz k. 197. • Osiński Zbigniew (1952) k. 198-199. • P. Gabi (1947) k. 200-202. • Pakulska Krystyna (1950) k. 203-205. • Parlokowa Helena (1946) k. 206-208. • Patalas Jadwiga (1947) k. 209-211. • Perc Ludwik (1946) k. 212-213. • Piotrek (1946) k. 214. • Podobińska Danuta (1949) k. 215. • Prączyński Bogusław (1954) k. 216-217. • Prosnak Karol (1952) k. 218-219. • Przeczek Grzegorz (1949) k. 220-221. • Roppel Leon k. 222. • Różycki (1946) k. 223-224. • Rzerzycha Zbigniew (1947) k. 225-226.

Tom IV: S – U, k. 227-283

S. (1950) k. 227-229. • Salcia (1946–47) k. 230-233. • Ściegosz Włodzimierz (1950) k. 234-237. • Seweryn Janusz (1931) k. 238-240. • Sporny Jan (1946) k. 241-243. • Stanek Bogumił (1949–50) k. 244-246. • Stasia (1955) k. 247. • Staszek (1947) k. 248. • Stober H.(1938) k. 249. • Suchecki (1938) k. 250. • Swatori Józef (1953) k. 251-259. • Szarmach Kazimierz (1950) k. 260-261. • Sylwia (1957) k. 262-264. • Szeffka Paweł (1947) k. 265-266. • Szeliga Broniek (1946) k. 267. • Szeliga Halina (1948) k. 268. • Szopińska Krystyna k. 269. • Szcówna Krystyna k. 270. • Szymiski Piotr (1950) k. 271-273. • Świdarska Irena (1950) k. 274-275. • Tataro Piotr (1931) k. 276. • Timofiejew Grażyna (1955) k. 277-278. • Tomea S. k. 279. • Trejtowicz Zofia (1951) k. 280-281. • Urlich A. (1950) k. 282-283.

Tom V: W – Z, k. 284-358

Walkiewiczówna Irena (1930) k. 284. • Waluś Alojzy (1947) k. 285-286. • Wa-wersich Waldemar (1954) k. 287-288. • Węsierski (1947) k. 289-290. • Wilkomir-ski Kazimierz, Maria, Dorota (1935–1949) k. 291-304. • Wisuwa Halina (1946) k. 305. • Witos R. (1952) k. 306-307. • Wlazłowska Maria (1950–55) k. 308-313. • Wnuk Włodek (1946–53) k. 314-333. • Wojciechowski J. (1933) k. 334. • Wojcie-szyk H. (1952) k. 335-337. • Wojtulanis Stefania (1933) k. 338-339. • Wrodzyński Maksymilian (1931) k. 340-341. • Wryczanka Zofia (1947–58) k. 342-356. • Wyr-wiński Marceli (1946) k. 357-358.

R-4024

Pol., 1935–1956 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 147
Korespondencja urzędowa Lubomira Szopińskiego

Listy od następujących:

Tom I: A – S, k. 1-88

Centralna Rada Związków Zawodowych (1951) k. 1. • Centralny Instytut Kultury (1948) k. 2-3. • Dolnośląski Związek Śpiewaczy (1949) k. 4-5. • Gdański Związek Śpiewaczy (1948) k. 6-14. • Katolickie Stowarzyszenie Ludowe (1937) k. 16. • Kolegium Misyjne o.o. Oblatów (1931) k. 17-23. • Komisariat Rządu w Gdyni (1939) k. 24. • Komitet Organizacyjny Kaszubskiej Wystawy Sztuki Ludowej w Kartuzach (1949) k. 25-27. • Komitet d.s. Radiofonii (1953) k. 28. • Konserwatorium Muzyczne Macierzy Szkolnej (1935–1938) k. 29-36. • Kuratorium Okręgu Szkolnego (1946) k. 37-41. • Mały Dziennik – wydawnictwo (1939) k. 42-43. • Ministerstwo Kultury i Sztuki (1948) k. 44-45. • Odwoławcza Komisja Lokalowa (1953) k. 46. • Okręg VI Pomorskiego Związku Śpiewaczego (1938) k. 47. • Okręgowa Kolej Państwowa (1938) k. 48-49. • Państwowa Szkoła Umuzykalnienia (1948) k. 50. • Państwowe Liceum Muzyczne (1951) k. 51-52. • Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (1949–1952) k. 53-56. • Polskie Konserwatorium Muzyczne (1935) k. 57-60. • Polskie Radio Poznań (1939–1951) k. 61-71. • Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych (1947) k. 72-75. • Pomorski Związek Śpiewaczy (1948) k. 76-77. • Powiatowa Rada Związków Zawodowych (1952) k. 78. • Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kościerzynie (1953–57) k. 79-82. • Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej (1952–1955) k. 83-86. • Przedsiębiorstwo Państwowe Zakłady Gastronomiczne Bydgoszcz (1952) k. 87. • Publiczna Szkoła Powszechna w Kościerzynie k. 88.

Tom II: T – Z, k. 89-147

Towarzystwo Bratniej Pomocy (1932) k. 89. • Towarzystwo Muzyczne, Dębica (1932) k. 90-91. • Towarzystwo Muzyczne, Kościerzyna (1935) k. 92-96. • Towarzystwo Muzeum Kaszubskiego w Kartuzach (1950) k. 97. • Towarzystwo Śpiewu „Lutnia”, Sopot (1938–39) k. 98-100. • Urząd Informacji i Propagandy (1946) k. 101. • Urząd Wojewódzki, Gdańsk (1947–1949) k. 102-109. • Wojewódzka Rada Związków Zawodowych (1939–1956) k. 110-114. • Wydawnictwo, „Gazeta Kościerska” (1939) k. 115. • Wydawnictwo Związkowe (1955) k. 116. • „Zaiks” Związek Polskich Autorów, Kompozytorów i Wydawców (1945–51) k. 117-134. • Zakład Sióstr Niepokalanek Kościerzyna (1946) k. 135-136. • Zjednoczenie Polskich Zespołów Śpiewaczych (1950) k. 137-142. • Związek Bojowników o Wolność i Demokrację (1952) k. 143-144. • Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego (1954) k. 145-147.

- R-4023
- Pol., 1928–1957 r., rps, 30x21 cm i mniej, k. 62
Korespondencja rodzinna Lubomira Szopińskiego: Listy od rodziców Katarzyny i Aleksandra i Rodzeństwa: • siostry Wandy • braci: Zenona • Stefana
- R-4025
- Pol., niem., 1938–1957 r., rps, masz., druk, k. 162
Korespondencja prywatna Lubomira Szopińskiego
Uwagi: k. 129-130 listy do Krystyny – żony Lubomira
k.133 fragment zapisu nutowego
- R-4065
- Pol., 1946–1953 r., masz., rps, listów 8, k. 12
Korespondencja Lubomira Szopińskiego m.in. w sprawie chóru „Cecylia” z Kościerzyny i Zespołu Pieśni i Tańca z Kartuz
- R-1601
- Pol., 1930–1959 r., masz., rps, 30x21 cm i mniej, k. 109
Lubomir Szopiński: Korespondencja
Tom I – Listy od niezidentyfikowanych nadawców, k. 55
Tom II – Puste koperty, adresowane do Lubomira, k. 54
- R-4027
- Pol., niem., wł., 1905–1965 r., rkps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 154
Korespondencja urzędowa Lubomira Szopińskiego i jego rodziny:
– Korespondencja Lubomira Szopińskiego (1946–1955) k. 1-45
– Korespondencja Aleksandra i Katarzyny Szopińskich (1905–1949) k. 46-70
– Korespondencja Wandy Szopińskiej (1938–1965) k. 71-96
– Korespondencja Zenona Szopińskiego (1940–1947) k. 97-126
– Puste koperty k. 127-154
- R-4066
- Niem., 1944 r., masz., 29x21 cm, k. 1
List Katarzyny Szopińskiej do Urzędu Bezpieczeństwa w Berlinie
- R-1603
- Niem., 1944 r., masz., 30x21 cm., k. 1
List do Katarzyny Szopińskiej od adwokata z Düsseldorfu
- R-1604
- Pol., niem., 1904–1950, rps, druk, masz., 30x21 cm i mniej, k. 96
Korespondencja Katarzyny i Aleksandra Szopińskich – rodziców Lubomira

Listy od dzieci i innych osób:

Córki Wandy (1950) k. 1-9. • Syna Zenona (1929–1947) k. 10-49. • Syna Stefana (1946) k. 50-51. • I innych (1904–1941) k. 52-96

R-4032

Pol., niem., 1930–1950 r., druk, masz., 30x21 cm i mniej, k. 7

Korespondencja urzędowa rodziców Lubomira – Katarzyny i Aleksandra Szopińskich

R-4031

Pol., niem., 1926–1951 r., rps, 30x21 cm i mniej, k. 52, fot. 1

Korespondencja prywatna Aleksandra i Katarzyny Szopińskich

R-4064

Pol., niem., franc., 1929–1959 r., rps, masz., 30x21 cm i mniej, 4 tomy, k. 454, fot. 3
Korespondencja rodzinna Szopińskich

Tom I: Korespondencja Lubomira Szopińskiego; listy od rodziny (1933–1956) k. 1-53

Tom II: Korespondencja Katarzyny i Aleksandra Szopińskich; listy od dzieci (1932–1952) k. 1-48

Tom III: Korespondencja Wandy i Stefana Szopińskich; listy od rodziny (1937–1959) k. 1-74

Tom IV: Korespondencja Zenona Szopińskiego; listy od rodziny (1929–1947) k. 1-278

R-4062

Pol., 1949–1951 r., masz., 30x21 cm i mniej, k. 67

Korespondencja urzędowa Miejskiego Ogniska Muzycznego w Kościerzynie

R-4038

Pol., niem., 1908–1962 r., rps, masz., druk, k. 47

Listy różnych osób do różnych adresatów ze spuścizny rodziny Szopińskich

R-4069

Pol., niem., 1920–1972 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 41

Korespondencja różnych osób i instytucji

R-4039

4. DOKUMENTY I PAMIĄTKI

Pol., 1914–1963 r., rps, masz., druk, 37x23 cm i mniej, k. 98

Dokumenty osobiste Lubomira Szopińskiego, w tym: legitymacje, świadectwa szkolne, zaświadczenia o zatrudnieniu

R-4022

Pol., niem., 1924–1947 r., masz., druk, rps, 30x21 cm, k. 116

Dokumenty Lubomira Szopińskiego i jego rodziny

R-4070

- Pol., niem., 1947–1953 r., druk, rps, 21x14 cm i mniej, k. 10
Zaproszenia i programy koncertów ze spuścizny Lubomira
R-4084
- Pol., 1929–1949 r., rps, masz., druk, 36x23 cm i mniej, 67 dokumentów, k. 75
Dokumenty i inne materiały sądowe rodziny Szopińskich
R-4071
- Pol., 1937–1957 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 19
Dokumenty związane ze sprawami sądowymi Lubomira Szopińskiego
R-4045
- Pol., 1930–1955 r., masz., druk, 30x21 cm i mniej, 2 tomy, k. 206
Lubomir Szopiński: Programy koncertów, w tym: z Konserwatorium Macierzy
Szkolnej w Gdańsku, z Towarzystwa Muzycznego w Kościerzynie
Tom I, k. 1-118
Tom II, k. 119-206
R-4040
- Pol., 1938–1971 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 59
Lubomir Szopiński: Zaproszenia na uroczystości rodzinne (śluby, prymicję ks. Jana
Szopińskiego) oraz urzędowe
R-4041
- Pol., 1946–1957 r., rps, masz., druk, 35x21 cm i mniej, 2 tomy, k. 170
Lubomir Szopiński: Materiały różne
Tom I – bilety, polecenia wyjazdów służbowych, rachunki, k. 84
Tom II – wizytówki, zawiadomienia i in., k. 86
R-4042
- Bilety wizytowe Lubomira Szopińskiego, szt. 2 z okresu około 1953 r.
R-1605
- Pol., 1946–1951 r., druki 3 szt. k. 5
Lubomir Szopiński: Przepustka z Polskiego Radia w Poznaniu, zaproszenie na
Kongres Kaszubski oraz na premierę sztuki B. Sychty „Przebudzenie”
R-1755
- Pol., 1945 r., rps, 21x15 cm, k. 1
Oświadczenie Lubomira Szopińskiego potwierdzające udzielenie mu pomocy przez
Elżbietę Kruger w Wolnym Mieście Gdańsku
R-4101
- Pol., 1938–1956 r., druk, 60x42 cm i mniej, k. 133
Lubomir Szopiński: Różne wycinki prasowe
R-4054
- Pol. 1938–1956 r. k. 2
Dwa wycinki prasowe, pierwszy z 1938 r. – dotyczący występów chóru „Cecylia”
z Sopotu i drugi z 1956 r. – poświęcony Zespołowi Pieśni i Tańca Centralnej Rady
Związków Zawodowych w Skolimowie pod kierownictwem L. Szopińskiego
R-1606

- Pol., po 1946 r., druk, k. 6
Wycinki prasowe związane działalnością Lubomira Szopińskiego oraz zawierające wspomnienia pośmiertne o nim
R-4086
- Pol., 1913–1950 r., rps, druk, 30x21 cm i mniej, k. 22
Pamiętki rodzinne Szopińskich
R-4053
- Pol., pocz. XX w., rps, druk, masz., 35x22 cm i mniej, k. 13
Dokumenty życia społecznego ze spuścizny rodziny Szopińskich
R-4085
- Pol., niem., 1911–1957 r., rps, masz., druk, 36x22,5 cm i mniej, k. 175
Rachunki, weksle, kwity rodziny Szopińskich
R-4081
- Pol., 1920–1946 r., druk, rps, 15x10 cm i mniej, k. 40
Wizytówki i pamiętki (ślubów, komunii, święceń kapłańskich) ze spuścizny rodziny Szopińskich
R-4080
- Łac., pol., 1908 r., druk, rps, 49x32,5 cm, k. 1
Druk błogosławieństwa udzielonego przez Papieża Piusa X dla Aleksandra Szopińskiego i jego rodziny
R-4079

II. Wanda Szopińska (1916–1982)

- Pol., 1948–1949 r., rps, 20,6x14,6 cm, k. 28
Wanda Szopińska: Zeszyty z notatkami z historii sztuki
R-4059
- Pol., niem., 1940–1962 r., rps, 30x21 cm i mniej, 2 tomy, k. 340
Korespondencja prywatna Wandy Szopińskiej (siostry Lubomira)
Tom I: A-K, k. 176
Tom II: L-Ż, k. 164
R-4067
- Pol., niem., 1929–1967 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, k. 46
Korespondencja Wandy Szopińskiej, listy od rodziny i osób prywatnych
R-4037
- Pol., 1935–1950 r., rps, druk, 35x21 cm i mniej, k. 8
Wanda Szopińska: Dokumenty i materiały różne
R-4036

III. Zenon Szopiński (1910– ...*)

- Pol., przed 1939 r., 30x21 cm, rps, 2 części, k. 12
Szopiński Zenon (?): „Kwestia żydowska”. Referat
R-4057
- Pol., po 1945 r., masz. z poprawkami odręcznymi autora, 30x21 cm, k. 36
Szopiński Zenon: „O racjonalnym projektowaniu betonu”. Opracowanie i notatki
R-4056
- Pol., po 1945 r., rps, masz., kalka techniczna, 84x68 cm, 30x21 cm i mniej, k. 104
Szopiński Zenon: Notatki, rysunki i plany techniczne projektowanych budynków.
R-4075
- Pol., niem., 1926–1969 r., rps, masz., druk, 30x21 cm i mniej, 2 tomy, k. 248
Korespondencja prywatna Zenona Szopińskiego
Tom 1: A-J, k. 96
Tom 2: K-Ż, k. 152
R-4068
- Pol., 1928–1948r., rps, masz., druk, 30x24 cm i mniej, k. 99
Korespondencja urzędowa i prywatna Zenona Szopińskiego
R-4035
- Pol., niem., 1921–1940 r., masz., rps, druk, 30x21 cm i mniej, k. 45
Dokumenty osobiste Zenona Szopińskiego, w tym: świadectwa szkolne, legity-
macje
R-4033
- Pol., 1947–1978 r., masz., rps, druk, 42x30 cm i mniej, k. 70
Rachunki, rozliczenia, korespondencja w sprawie projektu wytwórni podkładów
kolejowych z betonu i inne materiały techniczne
R-4034

* Niestety, autorce nie udało się ustalić daty śmierci Zenona Szopińskiego.

IV. Fotografie i afisze ze spuścizny Szopińskich

Afisze i plakaty z informacjami o koncertach z udziałem Lubomira Szopińskiego, m.in. występy w Sopocie, Poznaniu, Kościerzynie, Wrocławiu, z lat 1935–57, 38 szt.

2011 D317 /1-38

Zdjęcia rodzinne Szopińskich, krajobrazów kaszubskich i inne z okresu międzywojennego i po 1945 r., 14x9 cm i mniej, 87 szt.

2011 D3 18/1-87

Zdjęcia prawdopodobnie Zenona Szopińskiego z okresu pobytu w wojsku, przed 1939 r., 4,5x3,5 cm, 24 szt.

2011 D3 19/1-24

Zdjęcia z około 1946–1956 r. Zespołu Pieśni i Tańca „Kaszuby” i Chóru „Cecylia” z Kościerzyny, 18x13 cm i mniej, 39 szt.

2011 D3 20/1-39

Reprodukcje zdjęć z 1955 r. Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Skolimów” po zakończeniu galowego koncertu, zorganizowanego z okazji Światowego Zlotu Młodzieży w Warszawie, 17,5x12,5 cm i mniej, 2 szt.

2011 D3 21/1-2

Zdjęcia z wystawy o Lubomirze Szopińskim w 1974 r., 18x13,5 cm, 8 szt.

2011 D3 22/1-8

Album fotograficzny (wewnątrz 3 zdjęcia i 1 widok Poznania z okresu międzywojennego), 21x14 cm, 1 szt.

2011 D3 23

Album fotograficzny „Ostatnie lata życia i pogrzeb Lubomira Szopińskiego”, z 1961 r., 21x14 cm, 49 fotografii

2011 D3 24

Pocztówki z Krakowa i Poznania z okresu międzywojennego, 2 szt.

2011 D3 25/1-2

Fotokopie zdjęć i dokumentów Lubomira Szopińskiego, 22 szt.

2011 D326 /1-22

Różne zdjęcia: w tym fot. siostry zakonnej, kapłanów i kaplicy z okresu międzywojennego, 18x13 cm, 3 szt.

2011 D3 28/1-3

Szklane negatywy przedstawiające obóz Przysposobienia Wojskowego Kobiet w Garczynie z początku lat 30. XX w., 241 szt.

2011 D3 30/1-241

Klische celulooidowe, szt. 2

2011 D2 27 i 29

V. Materiały różne

- Pol., niem., 1939–1954 r., druk, masz., 30x21 cm i mniej, k. 14
Rozkłady jazdy, bilety i karty pobytu R-4083
- Pol., 1 poł. XX w., druk, masz., 34x21 cm i mniej, k. 16
Puste druki – deklaracje, kwestionariusze R-4082
- Pol., 1946 r., masz., 30x21cm i mniej, k. 11
Statut Pomorskiego Związku Śpiewaczego z siedzibą w Toruniu R-4047
- Pol., 1935 r., masz., 35,5x22,5 cm, k. 3
„Regulamin Sądu Polubownego Honorowego Katolickiego Stowarzyszenia Ludowego w Pelplinie” R-4046
- Pol., 1947 r., druk, rps, 14x10,5 cm, k. 18
„Wrocław – Spis ulic i placów wg stanu z 1 maja 1947 r. wraz z mapą” R-4055
- Ros., 1954 r., wyd., 15x10 cm, szt. 1 (plyta)
Płyta winylowa z dedykacją dla Lubomira Szopińskiego R-4078
- Niem., 1909–1911 r., rps, druk, 36x24 cm i mniej, k. 56
Dokumenty Józefy Polczyńskiej R-4072
- Pol., 1946 r., rps, 30x21 cm, k. 1
Życiorys Teresy Piankowskiej R-4073